

Vinh Danh 6 Tiá»ng Nã»i.

31/10/2009 13:47 by Trá»n Khá»i

«...Thông cáo cá»Sa tá»• chá»©c Äàì Quan Sát Nhân Quyá»•n Human Rights Watch báo tin. Sáu nhà vÄfn Viá»† Nam có tên dÆá»i Äây ÄÆá»Æc trao tá»ng Giá»i thÆá»Ýng Hellman/Hammett nÄfm 2009, cùng vá»i 31 nhà vÄfn cá»Sa 18 nÆá»c khác trên thá»i giá»i. Äàì Quan Sát Nhân Quyá»•n Äã tuyên dÆÆing sáu nhà vÄfn Viá»† Nam vá»• sá»± dá»ñn thân cá»Sa há»• Äá»f bênh vá»±c quyá»•n Tá»± Do Phát Biá»fu Quan Äiá»fm và lòng dÄ»ng cá»Em cá»Sa há»• khi phá»i Äá»i phó vá»i sá»± ngÆá»Æc Äãì, Äàn áp cá»Sa quyá»•n lá»±c chính trá»c tá»i quê hÆÆing thân yêu cá»Sa há»•.

Thích Thiá»†n Minh

Trá»n Anh Kim

Vi Äá»©c Há»i

Äây là má»™t hành Äá»™ng á»Sng há»™ thiá»†t thá»±c và má»™t tín hiá»†u vá»• sá»± Äòan ká»†t quá»c tá»i Äá»Sy ý nghÄ»a cá»Sa má»™t tá»• chá»©c Bênh Vá»±c Nhân Quyá»•n rá»†t có Uy tín dành cho ná»ng nhà tranh Äá»u cho Tá»± Do Dân Chá»S và Nhân Quyá»•n Viá»† Nam Äang bá»c trá»ñn áp nghiá»†t ngã bá»Yì nhà cá»Sm quyá»•n Äá»™c tài Cá»™ng Sá»ñn Viá»† Nam.

Chá»c chá»n Giá»i thÆá»Ýng Hellman/Hammett nÄfm 2009 sá»½ làm công luá»n thá»i giá»i chú ý, quan tâm nhiá»u hÆjn ná»a vá»• tá»ñn thá»Em ká»ch Nhân Quyá»•n dÆá»i chá»i Äá»™ CHXHCNVN. Ná»†t là sau ná»ng bá»ñn án tù bá»†t công và phi pháp má»i Äây tá»i Hà Ná»™i và Há»i Phòng, cÄ»ng nhÆ» vá»¥ công an CSVN gây sá»±, dá»±ng chuyá»†n, kiá»m cá» Äá»f hành hung tàn bá»jo nhà vÄfn Trá»n Khá»i Thanh Thá»Sy và ngá»¥ tá»jo hình chá»†p Äá»f che dá»u ná»ng hành vi tá»™i ác mà lá»ch sá»- sá»½ ghi chép cho há»u thá»i.

Bá»ñn tin Anh ngá»™ Äính kèm cho biá»†t, trích dá»ch:

«Ná»ng ngÆá»i trú»ng giá»i nÄfm nay tá» « Viá»†t Nam gá»™m có:

- Má»™t ngÆá»i viá»†t blog bá»c giam vì các bài viá»†t kêu gá»i Äá»i mÆji dân chá»S;
- Nhiá»u nhà báo liên há»† tá»i tá»• Tá»• Quá»c (<http://to-quoc.net/>), má»™t tá»ip chí ngoài luá»ng cá»Sa ná»ng ngÆá»i bá»†t Äá»ng chính kiá»m
- má»™t nhà sÆ» Phá»t Giáo Äã bá»c giam trong tù 26 nÄfm vì niá»m tin và các bài viá»†t cá»Sa ông;
- má»™t cá»±u sÄ» quan quân Äá»™i nhân dân trá»Y thành má»™t nhà thÆj và má»™t ngÆá»i phê phán chá»i Äá»™; và
- má»™t nhà vÄfn sá»c tá»™c Tày tá» « miá»•n Bá»c VN, ngÆá»i bá»c trá»¥c xuá»†t khá»i Äá»ng CSVN sau khi biá»†t ông á»Sng há»™ phong trào dân chá»S.

Hai trong nhóm ÄÆá»Æc giá»i, Phá»m Thanh Nghiên và Trá»n Anh Kim, hiá»†n Äang á»Y trong tù, chá»• xá»- án vì các hoá»†t Äá»™ng và bài viá»†t á»Sng há»™ dân chá»S.

Nhiá»u ngÆá»i phê phán chính phá»S Äã bá»c bá»t và bá»c giam tá»i VN trong nÄfm qua. Há»i Äá»Su tháng 10-2009, các tòa án á»Y Hà Ná»™i và Há»i Phòng tuyên án 9 nhà bá»†t Äá»ng chính kiá»m vào tù, trong Äó có nhà vÄfn ná»i tiá»ng Nguyá»...n Xuân NghÄ»a, ngÆá»i Äã ná»n ÄÆá»Æc giá»i thÆá»Ýng Hellman/Hammet 2008. Má»™t ngÆá»i khác cÄ»ng tá» «ng ÄÆá»Æc giá»i Hellman/Hammet, nhà vÄfn và nhà hoá»†t Äá»™ng nhân quyá»•n Trá»n Khá»i Thanh Thá»Sy -- ngÆá»i bá»c giam 9 tháng trong nÄfm 2007 -- Äã bá»c bá»jo hành và bá»c giam bá»Yì công an hôm 8-10, sau khi bà tìm cách dá»± phiê»n tòa cá»Sa các nhà bá»†t Äá»ng chính kiá»m thân há»u á»Y Hà Ná»™i và Há»i Phòng.

«Viá»†c quá»c tá»i công nhá»n các nhà vÄfn bá»†t Äá»ng chính kiá»m tá»i VN càng quan trá»ng hÆjn bao giá»• há»†t, vá»i tình hình nhà nÆá»c VN tÄfnng cÆá»ng Äàn áp. Giá»á»% thÆá»Ýng Hellman/Hammet há»— trá»£ tài chánh Äá»f giúp các nhà vÄfn bá»c truy bá»©c ná»ng ngÆá»i có thá»f bá»c bá»†t rá»i khá»i viá»†c làm cá»Sa há»• hay là phá»á»% vào tù vì dám thách thá»©c ngÆá»i ná»m quyá»•n lá»±c, theo lá»i Elaine Pearson (Phó Giám Äá»c Châu Á cá»Sa Há»™i Quan Sát Nhân Quyá»•n)...

Bá»ñn tin Äàì VOA hôm 13-10-2009 viá»†t nhÆ» sau:

Niá»m Tin Viá»t Nam

<http://www.niemtinvietnam.net/dacsan>

“...Giá»i này nhá»m vinh danh nhá»ng ngá»i tranh Á»u cho quyá»n tá»± do phát biá»fu và có thái Á»™ dÁ»ng cá»m trá»c Á»àn áp chính trá».

Á»ó là Nguyá»...n Hoàng Há»i bút hiá»u Á»á»u Cà, Nguyá»...n Thá»ng Long, Phá»m Thanh Nghiê, Thích Thiá» Minh, Trá»n Anh Kim và Vi Á»á»c Há»i...

Tá»t cá» nhá»ng ngá»i này có nhá»ng bài viá»t hoá»c hoá»t Á»™ng tá» «ng bá» «chính quyá»n cá»m Á»oán.

Ngoài nhá»ng trá»i nghiá»m cá nhân, há»• còn Á»á»i diá»n cho nhiá»u nhà hoá»t Á»™ng khác có cuá»™c sá»ng cá nhân và nghiá»m Á»á bá» «xáo trá»™n do các chính sách Á»àn áp cá»sa chính quyá»n liên quan Á»á»n phát biá»fu và viá»t lách...

Trong vòng 20 nĂm qua, hĂn 700 ngá»i thuá»™c 91 quá»c gia Á»ã nhá»n giá»i Hellman/Hammett, tá»i Á»a là 10 ngàn Á»ola.

Trong sá» 37 ngá»i nhá»n giá»i nĂm nay, 3 nĂm Trung Quá»c, Iran, và Viá»t Nam má»—i nĂm có 6 ngá»i. Còn lá»i là Miá»n Á»iá»n, Colombia, Ai Cá»p, Eritrea, Gambia, Iraq, Bá»c Triá»u Tiên, Pakistan, Nga, Rwanda, Sri Lanka, Syria, Tây Tá»ng, Thá» Nhá» Cá»³, Tunisia, và Zimbabwe.” (há»t trích)

Thá»±c sá»± há»• là ai? Nhiá»u ngá»i trong nhóm nhà vĂn Á»™ng giá»á»% thá»ng Ýng trên là trong nhóm 9 ngá»i bá» «bá»t vì hoá»t Á»™ng dân chá»§. Bài Xã luá»n báo Thông Luá»n sá» 238 (th. 07/2009) Á»ã viá»t nhá» sau:

“Tháng 9-2008 chính quyá»n cá»™ng sá»n bá»t giam chín ngá»i dân chá»§: Phá»m Thanh Nghiê, Nguyá»...n Xuân NghĂ, VĂ Hùng, Trá»n Á»á»c Thá»ch, Phá»m VĂn Trá»™i, Nguyá»...n VĂn Tính, Ngô Quá»nh, Nguyá»...n VĂn Túc và Nguyá»...n Kim Nhàn.

Há»• bá» «buá»™c tá»™i Á»ã treo biá»fu ngá»- á»Ỗ má»™t vài nĂi và có ý Á»á»nh tá»• chá»c biá»fu tình lên án viá»t Trung Quá»c lá»™ng hành trên Biá»n Á»ông và sáp nhá»p hai quá»n Á»á»o Trá»ng Sa và Hoàng Sa. Riêng cô Phá»m Thanh Nghiê thì chá»% “tá»•a kháng”, nghĂa là ngá»i im lá»ng trá»c nhà mình Á»á»f bá»s tá»• sá»± phá»n Á»á»i. Anh Nguyá»...n Má»nh SĂn, ngá»i Á»ã giúp các bá»n vá»½ biá»fu ngá»- nhá»ng không tham gia má»™t viá»t gì khác, bá» «thá»m vá»n rá»i Á»™ng cho vá»•. Á»ây giá»n nhá» là má»™t vá» bá»t ngá»i lên lút vì các báo trong nĂm cá» không Á»™ng má»™t dòng tin nào. Công an lúng túng vì nhá»ng ngá»i bá» «bá»t hoàn toàn vô tá»™i: không có má»™t luá»t nào cá»m treo biá»fu ngá»-; há»• cá»ng không thá»f bá» «cáo buá»™c là tuyên truyá»n chá»ng nhà nĂm cá» vì ná»™i dung các biá»fu ngá»- chá»% khá»ng Á»á»nh Hoàng Sa và Trá»ng Sa là cá»sa Viá»t Nam, Á»úng nhá» chính quyá»n Viá»t Nam Á»ã tá» «ng nhiá»u lá»n tuyên bá»»; còn viá»t dá»± Á»á»nh tá»• chá»c biá»fu tình thì không há»• có má»™t chá»ng cá» nào, chính công an biá»t chá»% là lý cá» bá» «Á»á»t.

Lý do thá»±c sá»± khiá»n há»• bá» «bá»t chá»% là vì lúc Á»ó Á»ang diá»n...n ra cuá»™c Á»á»u tranh cá»sa giáo dân Hà Ná»™i Á»ò chính quyá»n trá» lá»i Á»á»t Thái Hà và Toà Khâm Sá»c, chính quyá»n sá»£ cuá»™c Á»á»u tranh này lây lan ra khá»i dân oan và ká»t há»p vá»i phong trào dân chá»§ nên Á»ã quyá»t Á»á»nh bá»t giam Á»á»f vô hiá»u hoá nhá»ng ngá»i mà há»• cho là tích cá»± nhá»t trong khá»i dân oan cá»ng nhá» trong môi trá»ng dân chá»§.” (há»t trích)

Há»• là ai? Thá»±c sá»±, há»• là tiá»ng nói cá»sa há»n thiêng sông núi, không thá»f nào khác hĂn Á»™ng cá»£. Nhá»ng lá»i cá»sa há»• phát xuá»t tá» «con tim, khi thá»y cá»£ dân tá»™c bá» «áp bá»c. Á»ó là má»™t sá»± thá»t. Lá»ch sá»- sá»½ nhìn thá»y nhá» thá»t.